

УДК 327:004.738.5(100)“2022/2025”(=161.2–054.7)
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/91-1-2>

Віктор БУРЕНКОВ,
orcid.org/0000-0002-9632-3781
кандидат історичних наук,
докторант кафедри новітньої історії України
Запорізького національного університету
(Запоріжжя, Україна) wiktorburenkov@gmail.com

ЦИФРОВА ДИПЛОМАТІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ В УКРАЇНУ (2022–2025)

У статті здійснено спробу проаналізувати цифрову дипломатію української діаспори в умовах повномасштабного вторгнення РФ (2022–2025 рр.), зосереджуючись на трансформації механізмів колективної дії в середовищі соціальних медіа та на взаємодії інституційних і неформальних акторів. Проблематика дослідження полягає в уточненні ролі діаспори як самостійного суб'єкта публічної й цифрової дипломатії, що не лише ретранслює державні меседжі, а й формує власні стратегічні наративи, здатні впливати на медійні порядки денні та політичні рішення країн проживання. У теоретичному плані робота спирається на підходи публічної дипломатії, теорію гібридної медіасистеми, концепт стратегічних наративів і деколоніальну перспективу; органічно поєднано мережевий аналіз, цифрову етнографію та дискурс-аналіз. Мета статті – описати, пояснити та частково оцінити цифрову дипломатію української діаспори, простеживши інструменти, платформи, механізми мобілізації, типи акторів і результати їхньої взаємодії. Узагальнені результати свідчать, що діаспорні мережі функціонують як поліцентрична система, у якій глобальні об'єднання (на кшталт Світового Конгресу Українців) задають рамку й стандарти, а локальні громади забезпечують сталість і контекстуалізацію. Ефективність забезпечується поєднанням алгоритмічного підсилення контенту, синхронізацією між платформами, керуванням емоційною динамікою та перетворенням онлайн-імпульсів у реальні дії (грошові внески, мітинги, адвокація). Показовим є вклад діаспори в деконструкцію російськоцентричних оптик, а також в просуванні деколонізаційного дискурсу через ряд практик – від гуманітарних і культурних ініціатив (зокрема збереження цифрової спадщини) до системної політичної адвокації. Новизна нашого дослідження в тому, що у ньому використані структуровані теоретичні підходи з глибоким аналізом інформаційної динаміки, у якій українські діаспорні спільноти функціонують як активні суб'єкти впливу. Такий підхід пояснює, чому вплив української діаспори не лише зберігається, а й посилюється під час протидії російським ІІСО – завдяки медіаактивності, транскордонним соціальним зв'язкам та інституційній взаємодії. Дослідження також окреслює перспективні напрями подальших наукових розвідок.

Ключові слова: цифрова дипломатія, українська діаспора, моніторинг, трансформація, деколонізація знання, повномасштабне вторгнення РФ.

Viktor BURENKOV,
orcid.org/0000-0002-9632-3781
Candidate of Historical Sciences,
Doctoral Researcher at the Department of Modern History of Ukraine
Zaporizhzhia National University
(Zaporizhzhia, Ukraine) wiktorburenkov@gmail.com

DIGITAL DIPLOMACY OF THE UKRAINIAN DIASPORA DURING RUSSIA'S FULL-SCALE INVASION OF UKRAINE (2022–2025)

This article analyzes the digital diplomacy of the Ukrainian diaspora during the full-scale Russian invasion (2022–2025), focusing on the transformation of collective action mechanisms within the social media environment and the interplay between institutional and non-institutional actors. The core research problem is to clarify the diaspora's role as an autonomous agent of public and digital diplomacy—one that not only relays state messages but also formulates its own strategic narratives capable of influencing media agendas and political decisions in their host countries.

Theoretically, the paper draws on public diplomacy approaches, hybrid media system theory, the concept of strategic narratives, and a decolonial perspective. The methodology integrates network analysis, digital ethnography, and discourse analysis. The article aims to describe, explain, and partially evaluate the digital diplomacy of the Ukrainian diaspora by examining its tools, platforms, mobilization mechanisms, types of actors, and the outcomes of their interactions.

The findings suggest that diasporic networks function as a polycentric ecosystem in which global associations (such as the Ukrainian World Congress) establish frameworks and standards, while local communities provide sustainability

and contextualization. Effectiveness is driven by a combination of algorithmic content amplification, cross-platform synchronization, management of emotional dynamics, and the conversion of online impulses into real-world actions (donations, rallies, advocacy). The diaspora's contribution to deconstructing Russo-centric perspectives and advancing a decolonial discourse through practices ranging from humanitarian and cultural initiatives (including digital heritage preservation) to systematic political advocacy is particularly noteworthy.

The novelty of this research lies in its use of structured theoretical approaches for an in-depth analysis of the information dynamics in which Ukrainian diasporic communities operate as active agents of influence. This approach helps explain why the influence of the Ukrainian diaspora is not only maintained but amplified in the digital era and amidst countering Russian information-psychological operations – a success attributed to media activism, transnational social ties, and institutional collaboration. The study also outlines promising directions for future scholarly inquiry.

Key words: digital diplomacy, Ukrainian diaspora, monitoring, transformation, decolonization of knowledge, Russia's full-scale invasion of Ukraine.

Постановка проблеми. Повномасштабне вторгнення РФ у 2022 році радикально змінило канали міжнародної комунікації про Україну та способи мобілізації підтримки на її користь. В онлайн-просторі зростає роль позадержавних акторів, і українська діаспора стала одним із ключових модераторів медійного порядку денного та політичних меседжів у країнах проживання. Позаяк «соціальні мережі стали популярним інструментом інформаційних кампаній, пропаганди, дезінформації та вербування» (Lange-Ionatamishvili, 2015: 22), яким необхідно протиставляти ефективні інструменти протидії, цифрова дипломатія української діаспори є частиною такої боротьби та елементом стратегічних політик України. Під «цифровою дипломатією» ми розуміємо скоординовані колективні дії організацій, ініціативних груп і лідерів думок за межами України у віртуальному середовищі з метою впливу на громадську думку, медійний порядок денний і політичні рішення в країнах проживання та міжнародних інституціях.

Проблематика дослідження полягає в уточненні ролі української діаспори як самостійного суб'єкта цифрової дипломатії, який не лише ретранслює державні меседжі, а й створює, масштабує власні стратегічні наративи, здатні змінювати сприйняття України в світі. Додатковою складністю дослідження цифрових комунікацій є розосередження цільових аудиторій на різних цифрових платформах, зокрема X (Twitter), Facebook, Instagram, TikTok, YouTube та Telegram. Подібна розпорошеність ускладнює як кількісну оцінку впливу, так і встановлення причинно-наслідкових зв'язків між цифровою активністю (онлайн-кампаніями) так і їх офлайн-результатами, такими як фінансові внески, масові зібрання чи політична адвокація. Крім того, ці платформи вразливі до російської пропаганди. Як приклад можна навести випадки, задокументовані ISD, коли проросійські повідомлення поширювалися у TikTok для аудиторії країн ЄС, що може вказувати на проблему недостатньої модерації та маркування реклами (Visser et al., 2023).

Аналіз досліджень. Сучасні дослідження цифрової дипломатії показують еволюцію публічної дипломатії використовуючи концепт «м'якої сили» – від державоцентричних моделей до мережових конфігурацій, у яких зростає роль недержавних акторів, зокрема діаспорних спільнот (Melissen, 2005; Cull, 2019). В українському контексті це дає змогу розглядати діаспору не лише як ретранслятора державних меседжів, а і як самостійного учасника цифрової дипломатії, здатного ініціювати комунікації, вибудовувати власні канали впливу та змінювати інформаційні ландшафти країн перебування.

Перехід переважної більшості громадян у цифрове середовище трансформував механізми колективної взаємодії. Як зазначають Беннет і Сегерберг, концепція «connective action» пояснює, як «персоналізоване поширення контенту й гнучкі, малоструктуровані мережі перетворюють централізовану мобілізацію на масштабні кампанії» (Bennett, Segerberg, 2012). Водночас, згідно з теорією гібридних медіасистем, взаємодія традиційних та сучасних цифрових медіа показують, що вплив отримують ті, хто вміє ефективно спрямовувати інформаційні потоки між різними соціальними платформами та середовищами (Chadwick, 2017). Для української діаспори 2022–2025 рр. це означає можливість оперативно об'єднувати волонтерські, експертні, медійні й політичні ресурси, підсилюючи наративи про Україну в публічних просторах різних країн (Bennett, Segerberg, 2012; Chadwick, 2017).

Теоретичну оптику доповнюємо підходом стратегічних наративів як інструментом аналізу того, як актори структурують події у зв'язні історії, що впливають на міжнародне сприйняття та легітимізацію політик (Miskimmon, O'Loughlin, Roselle, 2013). Саме крізь ці рамки розгортаються сучасні дискусії про відповідальність, колоніальність, безпеку та солідарність щодо України (Foley, 2025). Для емпіричної перевірки динаміки інтерпретацій застосовуємо, зокрема, базу EUvsDisinfo, яка системно збирає й описує випадки дезінформації, що

використовуються діаспорними структурами для фактчекінгу та надає матеріал для оперативних спростувань і публічних пояснень (EUvsDisinfo). Додатковим аналітичним інструментом для картографування хвиль дезінформації в ЄС є агрегатор перевірених кейсів EDMO, який ми використовували для пребункінгу та оцінки трендових нарративів (EDMO, 2022–2025).

Деколоніальна перспектива дедалі активніше входить у «діаспорознавство». Ігнорування колоніального виміру збіднює розуміння транснаціональних практик, натомість діаспори концептуально й практично розширюють уявлення про рівність, свободу та справедливість у глобальному контексті (Demir, 2022). Український кейс безпосередньо пов'язаний із подоланням російськоцентричних оптик у науці, медіа та політичному дискурсі, що відбивається в сучасних напрацюваннях із деколонізації знання про Україну (Kushnir, 2024; Wilson Center, 2023).

Окремий вимір становить кримськотатарська діаспора як активний суб'єкт антиколоніального спротиву від 2014 р. Дослідження показують, як мережі депортації та наративи повернення підтримують ідеї суверенітету, права корінних народів і мобілізують міжнародну солідарність (Aydin, 2024; Muratova, 2024), а також як ці наративи сприяють деколонізації знання про Україну в західних академічних і медійних просторах (Uehling, 2025).

Методологічна база нашого дослідження ґрунтується на трьох підходах. По-перше, мережевий аналіз, за допомогою ми ідентифікували ключових акторів та шляхи поширення інформації в цифрових компаніях української діаспори (Borgatti, Everett, Johnson, 2018). По-друге, цифрова етнографія, що дозволила нам реконструювати норми, правила взаємодії у соціальних мережах з органічними поєднаннями онлайн- та офлайн-контекстів (Pink et al., 2016). По-третє, дискурс-аналіз, завдяки якому відстежували, як саме змінюються стратегічні наративи медійних, експертних і владних спільнот (Miskimmon et al., 2013; Foley, Unkovski-Kogica, 2025). Така комбінація дозволяє відрізнити короточасні віральні сплески від стійкіших зрушень у міжнародному сприйнятті України.

У цьому контексті комплементарна література з цифрової дипломатії підкреслює інституційний вимір: як МЗС і посольства адаптують практики до цифрових середовищ, а також чому термінологічна чіткість («digitalization of diplomacy») важлива для розрізнення технологічних інструментів і культурних трансформацій дипломатії (Bjola, Manor, 2024; Manor, 2018; 2019). Ці напрацювання

дозволяють співвіднести ініціативи діаспори із ширшим полем офіційної та публічної дипломатії. Для аналізу форматів і метрик короткого відео було взято до уваги запропоновані соціальними мережами індикатори: ранні сигнали залучення, утримання перегляду та стабільну частоту публікацій (Martin, 2025).

Узагальнені теоретичні підходи та методологічні орієнтири дають нам надійний інструментарій для системного аналізу цифрової дипломатії української діаспори у 2022–2025 рр.

Мета статті – описати, пояснити й частково оцінити цифрову дипломатію української діаспори у 2022–2025 рр., простеживши інструменти та платформи, механізми мобілізації й поширення, коло та взаємодію акторів, а також вплив на трансформацію міжнародних нарративів про Україну в Північній Америці, ЄС і Великій Британії за індикаторами медійного фреймінгу, видимості в цифрових платформах та політичних рішень у країнах проживання, з урахуванням повномасштабного вторгнення РФ.

Виклад основного матеріалу. У 2022–2025 рр. цифрова дипломатія української діаспори була зосереджена у таких соціальних мережах, як: X (раніше Twitter), Facebook, Instagram, TikTok, YouTube, Telegram). Головними методами роботи в цих мережах були короткі динамічна відео, різноплановий за своїм характером мультимедійний контент із використанням трендів, дописи впливових блогерів та інфлюенсерів. Це збільшило швидкість поширення україноцентричних меседжів та масштабувало охоплення аудиторії. Подібну тенденцію фіксували порівняльні огляди новинного споживання за 2024–2025 рр. зокрема, зростання ролі відеоплатформ (TikTok, Instagram, YouTube) у пошуку, споживанні новин та посилення ролі «креаторів», як посередників між аудиторіями й темами міжнародної політики (Reuters Institute, 2024; 2025).

Перехід до форматів, орієнтованих на відео- та контент-креаторів, підтверджується даними загальнонаціональних вимірювань. У Великій Британії у 2024 р. 71% дорослих споживали новини онлайн (на рівні з телебаченням – 70%), а понад половина (52%) використовували для новин соціальні мережі (Ofcom, 2024: 4); TikTok як джерело новин сягнув 11% дорослих (Ofcom, 2024: 3). У 2025 р. публікація Ofcom «Top trends from our latest look at the UK's news habits» знову фіксує, що соціальні мережі використовує для новин уже половина дорослих (51%), до того ж у молодших вікових групах онлайн-споживання значно переважає традиційні джерела (Ofcom, 2025). Спираю-

чись на вище наведені дані, ми можемо констатувати, що діаспорні ініціативи 2023–2025 рр. як-то цілеспрямоване нарощування контенту у форматі коротких відео, співпраця з локальними інфлюенсерами та адаптація ключових меседжів до алгоритмів соціальних мереж показали свою результативність у вигляді багатомільйонних компанії по збору коштів та суттєві зміни у міжнародній політиці щодо України.

Окремо варто підкреслити, що згідно з даними «Pew Research Center», TikTok стрімко перетворюється з джерела розважального контенту на місце споживання новинної інформації так, з 2020 до 2024 року кількість дорослих у США, які регулярно отримували новини з цієї платформи, зростає з 3% до 17% (Pew Research Center, 2024). Це важливо для діаспорних кампаній, націлених на молодші аудиторії Північної Америки, де пріоритет мають короткі пояснювальні відео та співпраця з інфлюенсерами.

На початку повномасштабного вторгнення X (раніше Twitter) виконував роль «центра» до якого була звернена міжнародна увага спільнот: у перший місяць було зафіксовано понад 189 млн унікальних твітів про війну; комунікація організовувалася довкола великих спільнот і кластерів хештегів, із системним зверненням до інституційних адресатів (@POTUS, @NATO, @UN) (Sliwa, Kušen, Strembeck, 2023: 27–33). Найуживанішими маркерами були #Ukraine (8,87%), #StopPutin (8,25%), #StopRussia (6,36%) та #StandWithUkraine (3,11%) (там само: 30). Емоційний профіль у цей період був переважно негативним (середній тон LIWC – 34,94; значення <50 означають негативний тон), при цьому гнів фіксувався найчастіше (≈1,99%), а негативні повідомлення ширше ретвітілися (Sliwa, Kušen, Strembeck, 2023: 32–33). Така конфігурація стимулювала діаспорні мережі до поєднання емоційно виразних форматів (коротке відео, меми) з ригористичною перевіркою фактів та адресною комунікацією з медіа та політичними елітами.

У 2022–2024 рр. офіційні облікові записи інституцій ЄС, із якими працювали діаспорні ініціативи, змістилися до мультимедійних форматів: у Європейського парламенту відео – провідний формат у 27% дописів; понад половину твітів узагалі без хештегів (52,3%), а серед наявних близько третини – на вираження солідарності з українцями; поширено комбінації відео/стрімів із посиланням на офіційні сторінки (Ruiz-Incertis, Tuñón-Navarro, 2024: 1662–1664; 1672). Така ситуація дозволяла ефективніше поширювати українські наративи, скориставшись таким «вікном можливостей».

У 2024–2025 рр. дослідники все частіше фіксували нові та нові хвилі інформаційних атак. Так, за інформацією Центру передового досвіду НАТО зі стратегічних комунікацій (NATO StratCom COE) «Virtual Manipulation Brief 2025», майже 8% усіх онлайн-взаємодій носять ознаки організованості, які є частиною спланованих інформаційних кампаній (Bergmanis-Korāts et al., 2025). Найважливіше те, що прокремлівські меседжі вигулькували в мережі вдвічі частіше, ніж прозахідні, особливо коли порівняти дописи, що з'явилися одночасно на декількох платформах. Збільшення кількості російських інформаційних викидів та ПСО (інформаційно-психологічних операцій) є серйозним викликом для української діаспори. Воно не лише загрожує єдності спільнот, але й підриває довіру до України на міжнародному рівні. Щоб ефективно протистояти цій інформаційній хвилі, українська діаспора розробляє нові багатоступеневі підходи в боротьбі з російськими наративами, зокрема залучає «нові голоси» із середовища авторитетних вчених, громадських діячів та політиків, а також налагоджує контакти з фактчек- та OSINT-спільнотами у країнах свого проживання.

Нарешті, узагальнення найкращих практик протидії дезінформації (2024) підкреслює два принципи, релевантні цифровій дипломатії діаспори: 1) значення масштабу й повторюваності узгоджених наративів; 2) ефективність гумору для охоплення нових аудиторій та підриву довіри до дезінформаторів (Hybrid CoE; DFRLab, 2024: 3–4; 30–31). У нашому матеріалі це проявлялося через серії коротких відео, інфографіки, сатиричні формати з посиланнями на надійні джерела, а також через адресну взаємодію з журналістами й парламентарями країн проживання.

Тепер зосередимося на тому, як діаспорні ініціативи перетворюють цифрові платформи на канали з поширення власних наративів. Як вказано в останньому з досліджень російської інформаційної компанії проти України, «проукраїнські користувачі стали сильнішими у протидії проросійським повідомленням. Це сталося завдяки створенню нових інформаційних каналів зі значним впливом у X (наприклад, StopFake) та завдяки тому, що вони стали активніше й переконливіше висловлювати свої думки». Окрім того, ключем до розуміння такої зміни є поєднання трьох елементів: повідомлення почали посилюватися алгоритмами соцмереж, однакові ідеї поширювалися в різних місцях, а ще ними вмільо керували, щоб викликати емоційну реакцію (Lange-Ionatamišvili, 2015: 25).

По-перше, підсилення повідомлень алгоритмами. Як показує аналіз взаємодії в соціальних

мережах, алгоритми просувають контент, який є коротким за своїм змістом, має прямі заклики до певних дій, а також в якому виставлені хештеги (накшталт #StandWithUkraine), що значно підвищує видимість таких повідомлень у стрічці. Цей взаємозв'язок підтверджено у дослідженні Karolina Sliwa, Ema Kušen та Mark Strembeck, що було опубліковане 2023 р. Автори вивчили великий масив даних – 189 854 201 унікальних твітів, що були поширені за перший місяць повномасштабного вторгнення російських військ на територію України. Зокрема, вони довели, що хештеги допомогли упорядкувати тексти у соцмережах й адресувати свої звернення до впливових міжнародних інституцій (@POTUS, @NATO, @UN) (Sliwa, Kušen, Strembeck, 2023: 30–31; 34). Окрім того, їм вдалося чітко зафіксувати переважання негативного тону спілкування (середній емоційний тон дорівнює 34,94), а також збільшення чисельності емоційно-негативних та навіть гнівних повідомлень, що вказувало на занепокоєння ситуацією в Україні (Sliwa, Kušen, Strembeck, 2023: 32; 34). Це співзвучно висновкам групи вчених Ye, Jindal, Piergi, Luceri про «ефекти підтримки» в умовах кризи: їхній набір даних «складається більш ніж із 68 млн дописів» у соцмережах, а посилання на ресурси збору допомоги (Patreon, PayPal, Google Docs, сайти українських медіа) посідають помітне місце в екосистемі залучення (Ye et al., 2023: 1–3). Як ідеться в цьому дослідженні, «Our dataset consists of more than 68 million posts...» (Ye et al., 2023: 2).

По-друге, часові хвилі та синхронізація. Діаспорні мережі виводять повідомлення у «пікові вікна» – одразу після резонансних подій – і тим самим потрапляють у трендові алгоритмічні потоки. В X (Twitter) це фіксується у вигляді стрибків активності: перший пік 24–26 лютого 2022 р., другий – доволі 1 березня (вимоги до виключення РФ із Радбезу ООН), третій – у зв'язку з атакою на пологовий будинок у Маріуполі 10 березня (Sliwa, Kušen, Strembeck, 2023: 29). Для діаспори це не лише реактивна тактика, а й спроба перевести хвилю емоцій у сталі практики участі (донати, мітинги, звернення до депутатів), що узгоджується з висновками про спрямування «контенту підтримки» до конкретних дій користувачів (Ye et al., 2023: 1–3; 4–5).

По-третє, міжплатформна координація. Поза публічними стрічками, контент готується та узгоджується в закритих каналах (Signal, Telegram, Slack), де виробляються «пакети повідомлень» і візуальні шаблони, а згодом тиражуються у мережі. Особливе місце тут посідає Telegram як середовище із гібридним режимом каналів/груп і

непослідовними механізмами модерації та обмеженою прозорістю виконання правил (Poldi et al., 2022: 5–6; 7–8). Водночас для узгодження публічних заяв найчастіше посиляються ставилися на офіційні сторінки або міжнародні організації (від @POTUS до @NATO та @UN), які надають повідомленням адресності (Sliwa, Kušen, Strembeck, 2023: 27–28; 31).

Четвертий елемент – керування емоціями. Дослідження інституційного дискурсу в X засвідчує: щоб утримати увагу у перенасиченому інформаційному середовищі, організації нерідко вдаються до експресивного, емоційно маркованого висловлювання, зберігаючи при цьому ціннісні рамки (Ruiz-Incertis, Tuñón-Navarro, 2024: 1660–1661). Для діаспорних кампаній це проявляється в балансуванні між «болем і гідністю»: кадри наслідків ударів активують співпереживання й обурення (що, за даними Twitter-аналізів, поширюється швидше) (Sliwa, Kušen, Strembeck, 2023: 34–35), а наративи стійкості та взаємодопомоги консолідують практики тривалого залучення (Ye et al., 2023: 3–4).

П'яте – протидія координованим ворожим впливам і узгодження власної реакції. Українські діаспорні спільноти працюють у полі, де прокремлівські меседжі виробляються «в одній зв'язці» державними структурами та підконтрольними медіа (Kalenský, 2022: 14), а також «відбілюються» через західні майданчики (VoxCheck, 2024). За таких умов синхронізована «росва» реакція, коли багато невеликих акторів швидко відтворюють узгоджені меседжі на різних платформах, виявляється дієвою. Саме цю логіку «beehive vs mammoth» (швидкість, масовість, самоорганізація) як урок українського досвіду окреслює аналітика Hybrid CoE (Hybrid CoE, 2024: 14–18). Паралельно, бази даних VoxCheck/VoxUkraine щодо російських нарративів у Європі та «Propaganda Diary» допомагають мережам відстежувати повторювані меседжі та будувати контрнаративи з урахуванням локальних контекстів (VoxCheck, 2023; 2025). Як слушно зауважує Якуб Каленський, «інформаційна війна з кремлем дуже далека від завершення» (Kalenský, 2023), а це для діаспори означає продовження координації своїх дій (гайди стилу, спільні бібліотеки візуалів, шаблони звернень) та безперервної роботи з платформними правилами та аудиторними очікуваннями.

Нарешті, важливим механізмом є перехід від цифрового імпульсу до інституційної дії. Аналіз перших тижнів повномасштабного вторгнення показав масові теги-звернення до політичних акторів і організацій (Sliwa, Kušen, Strembeck,

2023: 30–31), а також системну присутність поси- лань на перевірені канали допомоги (Ye et al., 2023: 1–3). У поєднанні з міжплатформною синх- ронізацією це формує «сходи залучення»: від мит- тєвих реакцій і поширень – до звернень, публічних акцій і цільових донатів. Саме така багатошарова модель – алгоритмічна, комунікативна, емоційна та інституційна – становить ядро мобілізаційної спро- можності української діаспори у 2022–2025 рр.

У 2022–2025 роках цифрова дипломатія україн- ської діаспори формувалася як поліцентрична еко- система, де інституційні та неформальні актори вза- ємно підсилюють один одного. Інституційне ядро становлять загальносвітові об'єднання на кшталт Світового Конгресу Українців (СКУ), які задають рамки кампаній, координують теми й стандарти комунікації, а також підтримують мережі в різ- них країнах (Мартинюк, 2024: 931–933). На цьому рівні формуються наскрізні меседжі й видимі «маркери» цифрової дипломатії – гасла, хештеги, типові візуальні рішення та сценарії взаємодії зі ЗМІ й парламентарями. За оцінкою дослідника Назара Мартинюка, сайт СКУ «успішно функці- онує українською та англійською мовами, зазнає систематичного оновлення, має низку рубрик, окремі з яких розповідають про стан подій в Україні, її міжнародне життя, проблеми та досяг- нення (#UkraineNews, #UAinNATO, #UAtoEU, #StandWithUkraine тощо)» (Мартинюк, 2024: 931).

Поряд із загальнонаціональними ініціативами, важливу роль відіграють центральні організації української діаспори та місцеві громади у країнах, де сформувалися українські спільноти. Організа- ції що підтримують Україну переважно зосеред- жуються на взаємодії з місцевою аудиторією та ЗМІ, формують довготривалі плани та стратегії публічних заходів, які б забезпечували постійну присутність в інформаційному просторі певних регіонів та міст.

Порівняльні дослідження, що були проведені у Франції та Польщі, показують, що висока актив- ність української громади та її повноцінна інте- грованість у місцеве середовище забезпечують успішну промоцію України. Дослідники зверта- ють увагу, що публічна демонстрація у міському просторі, а також постійна тісна співпраця з міс- цевою владою та ЗМІ формують стабільну інсти- туційну співпрацю між представниками діаспори і владою (Fihel та ін., 2025).

Одним із найбільш помітних напрямів діяль- ності закордонного українства є адресна гума- нітарна допомога. Вона доволі швидко стала системною та ефективною. Наприклад, у 2022 р. організація «Razom for Ukraine» надала облад-

нання для 419 медичних закладів України, включно з апаратами УЗД та повноцінними хірур- гічними комплексами, що врятували сотні життів українців. Окрім цього, завдяки цій організації було відкрито два центри психічного здоров'я, які надали допомогу понад 800 особам, встановила генератори для лікарень, а також активно впрова- джували програми навчання тактичної медицини та грантової підтримки громадським організаціям (Razom for Ukraine, 2022). У подібному ключі пра- цює «Nova Ukraine», яка за підсумками 2024 р. акумулювала понад 110 млн дол. і поєднувала гро- шові гранти, постачання товарів, освітні про- грами та реабілітаційні ініціативи для ВПО (Nova Ukraine, 2025). «United Help Ukraine» натомість зробила акцент на стандартизації тактичних комп- лектів (IFAK), зібравши разом із гуртом «Анти- тіла» \$630 000 на 10 000 аптечок для фронтових підрозділів (United Help Ukraine, 2024).

Серед ініціатив у сфері політичної адвокації та громадського лобювання, особливо помітною є діяльність «Unite with Ukraine», організована Світовим Конгресом Українців (СКУ). У вересні 2025 р. СКУ спільно з Maple Норе передали 30 мобільних систем життєзабезпечення MOVES® SLCTM для Сил оборони України; пакет оцінено у ≈ 4,3 млн дол. (замість некоректних «понад 60 млн дол.») (Ukrainian World Congress, 2025). У США активно діє «American Coalition for Ukraine», що інституціоналізувала адвокацію через регулярні Ukraine Action Summits у Вашинг- тоні; на саміті восени 2024 р. делегати провели 300+ зустрічей у Конгресі – це підтримує сталі канали комунікації та утримує українське питання у пріоритетах політичного дискурсу (American Coalition for Ukraine, 2024).

Ще однією, менш очевидною, але страте- гічно важливою сферою є охорона культурної спадщини. Ініціатива SUCHO (Saving Ukrainian Cultural Heritage Online), запущена у березні 2022 р., уже заархівувала понад 5 000 вебресур- сів українських музеїв, бібліотек та архівів і від літа 2022 р. перейшла до фази «curate, donate, educate» – стабільні WACZ-копії, тематичні гале- реї, навчальні майданчики та збір обладнання. Зокрема, завдяки партнерствам зі Школою інфор- мації Сан-Хосе та Черкаською ОУНБ ім. Т. Шев- ченка зібрано понад € 183 000 на комп'ютери, накопичувачі, павербанки та книжкові сканери для безперервного оцифрування фондів (Jolicoeur, 2023; SUCHO, 2022–2025).

Показовим прикладом інституційного посту- пу є партнерства на рівні муніципалітетів. Організа- ція «Ukraine Aid International» реалізує програму

friendship/sister cities, що поєднує американські міста з громадами Сходу України, постачаючи системи очищення води, генератори, обладнання для клінік і техніку для комунальних служб. 7 серпня 2025 р. відбулося підписання Sister-State угоди між штатом Коннектикут і Донецькою областю, що формалізувало гуманітарні, освітні та економічні зв'язки й створило правовий механізм довготривалих зобов'язань (Ukraine Aid International, 2025; WFSB/CT Insider, 2025). Локальна прив'язка підвищує довіру та прискорює ухвалення рішень, мінімізуючи бюрократичні перепони.

Нарешті, надзвичайно чутливий напрям – повернення незаконно депортованих або примусово переміщених дітей. Ініціатива «Bring Kids Back UA» діє у співпраці з державними структурами та міжнародними партнерами. Станом на 16.09.2025 р. державний портал «Діти війни» фіксує 19 546 повідомлень про депортації/переміщення; загалом повернуто 1 605 дітей, із них 101 – у серпні 2025 р. (Children of War, 2025; Bring Kids Back UA, 2025).

Висновки. У 2022–2025 рр. українська діаспора постала як самостійний, стратегічно зорієнтований актором цифрової дипломатії, здатним швидко реагувати на зміни в інформаційному середовищі, правил і алгоритмів різних соціальних мереж, а також ефективно поєднували гуманітарні ініціативи, адвокацію, культурні проекти, співпрацю з міжнародними та державними інституціями. Міжнародні організації, як-от Світовий Конгрес Українців і American Coalition for Ukraine, сформували загальні орієнтири та координують дії діаспорного українства, а місцеві громади забезпечували постійну присутність в цифровому середовищі. Головною метою такої діяльності є перетворення соціальної активності в мережі у реальні результати – донати, мітинги, комунікація з політичним класом, який приймає рішення.

Замість простого поширення інформації, представники закордонного українства активно почали транслювати у світ за допомогою соціальних медіамереж власні наративи, звернені до західних медіа та політичних еліт у країнах проживання з метою підтримки України. Раніше діаспора більше покладалася на традиційні

канали – газети, сайти, довгі дописи. Зараз ситуація змінилася, діаспорні комунікаційні канали переорієнтовуються на відеоплатформи, замість довгих текстів, пріоритетом стають короткі меседжі з візуально привабливим контентом. Така зміна підходів швидше доносить інформацію, особливо до молодшої аудиторії, яка звикла споживати контент у TikTok, Instagram Reels та YouTube Shorts. Підхід виявився доволі ефективним для підтримки уваги міжнародної спільноти до України, а також для системної боротьби з російськими ПСО та пропагандою в умовах широкомасштабної інформаційної війни з боку РФ. Прикладами таких ініціатив є: Razom for Ukraine, Nova Ukraine, Unite with Ukraine, SUCHO, Ukraine Aid International, Bring Kids Back UA та ін.

Важливим елементом цифрової дипломатичної діяльності української діаспори є робота з деколонізацією інформаційного простору в якому домінували знання про Україну подані через призму «російського миру». Їх активна діяльність на цьому полі підсвітили необхідність перегляду російського бачення, яке тривалий час домінувало в Європі та США, зокрема у таких питаннях, як суверенітет, прав корінних народів, злочини проти людяності, викрадення українських дітей з тимчасово окупованих територій України, а також загострили питання переосмислення міжнародної безпекової солідарності.

Застосовані у дослідженні методи мережевого аналізу, цифрової етнографії та дискурс-аналізу для вивчення діаспорної дипломатії в умовах широкомасштабної війни РФ проти України, дозволили пояснити стратегічну еволюцію діаспори як суб'єкта поширення українських наративів. Обмеженням нашого дослідження є те, що воно охоплює переважно публічні цифрові практики закордонного українства, не враховуючи менш видимі або закриті ініціативи, зокрема в країнах із обмеженим доступом до медіа чи менш активними громадами. Перспективним для подальших наукових студій є регіональні порівняння, вивчення інституту цифрової активності та оцінка його внеску у відбудову і міжнародне позиціонування України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. American Coalition for Ukraine. Ukraine Action Summit, Fall 2024. Washington, D.C., 2024. URL: <https://americancoalitionforukraine.org/ukraine-action-summit-fall-2024/> (дата звернення: 17.09.2025).
2. Aydın F. T. Diaspora's War and Peace: Crimean Tatar Anti-Colonial Struggle against Russia During the Russian-Ukrainian War. *Nordic Journal of Migration Research*. 2024. Vol. 15, No. 1. Article 6. DOI: <https://doi.org/10.33134/njmr.769>
3. Bennett W. L., Segerberg A. The Logic of Connective Action: Digital media and the personalization of contentious politics. *Information, Communication & Society*. 2012. Vol. 15, No. 5. P.739–768. DOI: <https://doi.org/10.1080/1369118X.2012.670661>
4. Bergmanis-Korāts G., Isupova M., Vecmanis R. R. Virtual Manipulation Brief 2025: From War and Fear to Confusion and Uncertainty. Riga: NATO Strategic Communications Centre of Excellence, 2025. 30 p.

5. Bjola C., Manor I. (Eds.). *The Oxford Handbook of Digital Diplomacy*. Oxford: Oxford University Press, 2024. DOI: <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780192859198.001.0001>
6. Borgatti S. P., Everett M. G., Johnson J. C. *Analyzing Social Networks*. 2nd ed. London: SAGE, 2018.
7. Bring Kids Back UA. Звіт за серпень 2025 р.: повернуто 101 дитину. 2025. URL: <https://www.facebook.com/share/p/15wUUmK6Wg/> (дата звернення: 17.09.2025).
8. Chadwick A. *The Hybrid Media System: Politics and Power*. 2nd ed. New York: Oxford University Press, 2017. DOI: <https://doi.org/10.1093/oso/9780190696726.001.0001>
9. Children of War (державний портал). Статистика щодо дітей (24.02.2022–16.09.2025). 2025. URL: <https://childrenofwar.gov.ua> (дата звернення: 17.09.2025).
10. CT Insider. Connecticut signs ‘sister state’ agreement with besieged province in eastern Ukraine. 07.08.2025. URL: <https://www.ctinsider.com/politics/article/connecticut-ukraine-sister-state-agreement-20806928.php> (дата звернення: 17.09.2025).
11. Cull N. J. *Public Diplomacy: Foundations for Global Engagement in the Digital Age*. Cambridge; Medford (MA): Polity Press, 2019.
12. Demir I. *Diaspora as translation and decolonisation*. Manchester: Manchester University Press, 2022. DOI: [10.7765/9781526134691](https://doi.org/10.7765/9781526134691).
13. EDMO (European Digital Media Observatory). *The Fact-Checked Disinformation Detected in the EU (War in Ukraine)*. 2022–2025. URL: <https://edmo.eu/thematic-areas/war-in-ukraine/the-fact-checked-disinformation-detected-in-the-eu/> (дата звернення: 21.09.2025).
14. EUvsDisinfo. Офіційний сайт; база кейсів прокремлівської дезінформації. URL: <https://euvsdisinfo.eu/> (дата звернення: 16.09.2025).
15. Fihel A., Homel K., Jaroszewicz M., Lesińska M., Bentz A. Diaspora at war: mobilization of the Ukrainian diaspora in the first two years of the Russian full-scale invasion. *Journal of Refugee Studies*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1093/jrs/feaf006>
16. Foley J., Unkovski-Korica V. Decentering the West? Civilizational solidarity and (de)colonization in theories of the Russia–Ukraine War. *Globalizations*. 2025. Vol. 22, № 4. P. 613–633. DOI: <https://doi.org/10.1080/14747731.2024.2399475>
17. Hybrid CoE; DFRLab (Jakub Kalenský, Roman Osadchuk). *How Ukraine fights Russian disinformation: Beehive vs mammoth*. Helsinki–Washington: European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats; Atlantic Council DFRLab, 2024. 47 p.
18. Jolicoeur K. Saving Ukrainian Cultural Heritage Online and the Mission to Preserve Digital Cultural Heritage. *Museum & Society*. 2023. Vol. 21, No. 2. P. 58–64. DOI: <https://doi.org/10.29311/mas.v21i2.4302>
19. Kalenský J. The information war against the Kremlin is far from over. *The Kyiv Independent*. 25 Mar. 2023. URL: <https://kyivindependent.com/jakub-kalensky-the-information-war-against-the-kremlin-is-far-from-over/> (дата звернення: 16.09.2025).
20. Kalenský J. The Kremlin’s messaging on Ukraine: Authorities and “media” hand in hand. Hybrid CoE Working Paper 13. Helsinki: European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats, January 2022. URL: <https://www.hybridcoe.fi/wp-content/uploads/2022/01/20220131-Hybrid-CoE-WP-13-Kremlins-messaging-on-Ukraine-WEB.pdf> (дата звернення: 16.09.2025).
21. Kushnir O. Decolonising Knowledge Production about Ukraine: A Security Aspect. *Polish Political Science Yearbook*. 2024. Vol. 53, № 3. P. 139–154. DOI: <https://doi.org/10.15804/ppsy202434>
22. Lange-Ionatamishvili E. Analysis of Russia’s Information Campaign against Ukraine: Examining non-military aspects of the crisis in Ukraine from a Strategic Communications perspective. Riga: NATO Strategic Communications Centre of Excellence, 2015. 40 p. URL: https://www.stratcomcoe.org/cuploads/pfiles/russian_information_campaign_public_12012016fin.pdf (дата звернення: 21.09.2025).
23. Manor I. *The Digitalization of Diplomacy: Toward Clarification of a Fractured Terminology*. Oxford Digital Diplomacy Research Group, Working Paper. 2018, № 2. DOI: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.31199.36004>
24. Manor I. *The Digitalization of Public Diplomacy*. Cham: Palgrave Macmillan, 2019. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-04405-3>
25. Maple Hope Foundation; Ukrainian World Congress. Maple Hope Foundation and the “Unite with Ukraine” initiative of the Ukrainian World Congress deliver 30 MOVES® SLC™ mobile life support systems to Ukraine’s defense forces. 11.09.2025. URL: https://www.ukrainianworldcongress.org/maple-hope-foundation-and-the-unite-with-ukraine-initiative-of-the-ukrainian-world-congress-deliver-30-moves-slc-mobile-life-support-systems-to-ukraines-defen/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 17.09.2025).
26. Martin M. Social media algorithm: 2025 guide for all major networks. Hootsuite, 25.08.2025. URL: <https://blog.hootsuite.com/social-media-algorithm/> (дата звернення: 21.09.2025).
27. Мартинюк Н. Напрями публічної дипломатії Світового Конгресу Українців задля поліпшення іміджу України у світі (1991–2024 роки). *Україна дипломатична*. 2024. Вип. 25. С. 923–934.
28. Melissen J. (Ed.). *The New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2005. DOI: <https://doi.org/10.1057/9780230554931>
29. Miskimmon A., O’Loughlin B., Roselle L. *Strategic Narratives: Communication Power and the New World Order*. London; New York: Routledge, 2013. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781315871264>
30. Muratova E. Displacement and Belonging: Redefining ‘Homeland’ and ‘Return’ among Crimean Tatars. *Journal on Ethnopolitics and Minority Issues in Europe*. 2024. Vol. 23, No. 3. P. 98–123. DOI: <https://doi.org/10.53779/ELMU1312>

31. Nova Ukraine. Nova Ukraine's Annual Impact Report – 2024. 20.02.2025. URL: <https://novaukraine.org/nova-ukraines-annual-impact-report-2024/> (дата звернення: 17.09.2025).
32. Ofcom. News Consumption in the UK 2024. London: Ofcom, 10 Sept. 2024. 22 p. URL: <https://www.ofcom.org.uk/siteassets/resources/documents/research-and-data/tv-radio-and-on-demand-research/tv-research/news/news-consumption-2024/news-consumption-in-the-uk-2024-report.pdf> (дата звернення: 14.09.2025).
33. Ofcom. Top trends from our latest look at the UK's news habits. London: Ofcom, 21 July 2025. URL: <https://www.ofcom.org.uk/media-use-and-attitudes/attitudes-to-news/top-trends-from-our-latest-look-at-the-uks-news-habits> (дата звернення: 14.09.2025).
34. Pew Research Center. More Americans – especially young adults – are regularly getting news on TikTok. Washington, DC: Pew Research Center, 17 Sept. 2024. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2024/09/17/more-americans-regularly-get-news-on-tiktok-especially-young-adults/> (дата звернення: 14.09.2025).
35. Pink S., Horst H. A., Postill J., Hjorth L., Lewis T., Tacchi J. *Digital Ethnography: Principles and Practice*. London: SAGE, 2016.
36. Poldi F., Alaphilippe A., Jonusaite R., Sessa M. G. *Disinformation on Telegram: Research and Content Moderation Policies*. Brussels: EU DisinfoLab, 2022. URL: <https://www.disinfo.eu/publications/disinformation-on-telegram-research-and-content-moderation-policies/> (дата звернення: 15.01.2024).
37. Razom for Ukraine. 2022 Annual Report. 2023–2025 (оновлена веб-версія). URL: <https://www.razomforukraine.org/about-us/annual-reports/2022-annual-report/> (дата звернення: 17.09.2025).
38. Razom for Ukraine. Razom's 2023 Mid-Year Impact Report (PDF). 2023. URL: <https://www.razomforukraine.org/about-us/annual-reports/razoms-2023-mid-year-report/> (дата звернення: 17.09.2025).
39. Reuters Institute for the Study of Journalism. *Digital News Report 2024*. Oxford: University of Oxford, 2024. URL: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/digital-news-report/2024> (дата звернення: 14.09.2025).
40. Reuters Institute for the Study of Journalism. *Digital News Report 2025: Executive Summary*. Oxford: University of Oxford, 2025. URL: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/digital-news-report/2025/dnr-executive-summary> (дата звернення: 14.09.2025).
41. Ruiz-Incertis R., Tuñón-Navarro J. European Institutional Discourse Concerning the Russian Invasion of Ukraine on the Social Network X. *Journalism and Media*. 2024. Vol.5, № 4. P. 1646–1683. DOI: <https://doi.org/10.3390/journalmedia5040102>
42. Sliwa K., Kušen E., Strembeck M. An Analysis of Twitter Communities Related to the 2022 War in Ukraine. In: *Proceedings of the 8th International Conference on Complexity, Future Information Systems and Risk (COMPLEXIS 2023)*. Setúbal: SciTePress, 2023. P. 27–36. DOI: <https://doi.org/10.5220/0011980700003485>
43. SUCHO. Phase 2 of the SUCHO Initiative: Curate, Donate, Educate (Press release). 08.08.2022. URL: <https://www.sucho.org/press-release-20220808-phase-2> (дата звернення: 17.09.2025).
44. Uehling G. *Decolonizing Ukraine: How the Indigenous People of Crimea Remade Themselves after Russian Occupation*. Lanham (MD): Rowman & Littlefield, 2025. 224 p.
45. Ukraine Aid International. *Sister States – Connecticut & Donetsk*. 07.08.2025. URL: <https://ukraineaidinternational.org/sister-states/> (дата звернення: 17.09.2025).
46. United Help Ukraine. 10,000 First Aid Kits for Frontline Defenders. 03.05.2024. URL: <https://unitedhelpukraine.org/reports/10000-first-aid-kits-for-frontline-defenders/> (дата звернення: 17.09.2025).
47. Visser F.; Smirnova J.; Martiny C. Cashing in on conflict: TikTok profits from pro-Kremlin disinformation ads. *Digital Dispatches*. Institute for Strategic Dialogue (ISD), 24.08.2023. URL: https://www.isdglobal.org/digital_dispatches/cashing-in-on-conflict-tiktok-profits-from-pro-kremlin-disinformation-ads/ (дата звернення: 21.09.2025).
48. VoxCheck (VoxUkraine). *Propaganda Diary 2022–2023: Database of Russian Propaganda in European Media* (анонс і довідка). 26 Apr. 2023. URL: <https://voxukraine.org/propaganda-diary-2022-2023-voxcheck-prezentuye-bazu-rosijskoji-propagandy-v-yevropejskyh-zmi> (дата звернення: 16.09.2025).
49. VoxCheck (VoxUkraine); Center for Countering Disinformation (NSDC). *The Network of Russian Propaganda: What Connects Western “Experts” Promoting Narratives Beneficial to Russia*. 09 Feb. 2024. URL: <https://voxukraine.org/en/the-network-of-russian-propaganda-what-connects-western-experts-promoting-narratives-beneficial-to-russia> (дата звернення: 16.09.2025).
50. VoxUkraine / VoxCheck. *Disinformation about Ukraine in Europe 2024–2025*. Kyiv, 12 Mar. 2025. 29 p. URL: <https://voxukraine.org/wp-content/uploads/2025/03/Disinformation-about-Ukraine-in-Europe-24-25.pdf> (дата звернення: 16.09.2025).
51. WFSB. Connecticut, Ukrainian province enter sister state agreement. 07.08.2025. URL: <https://www.wfsb.com/2025/08/07/connecticut-ukrainian-province-enter-sister-state-agreement/> (дата звернення: 17.09.2025).
52. Wilson Center / Kennan Institute. *Ukraine's Decolonization and Its Cultural Impact in a Time of War*. 05.06.2023. URL: <https://www.wilsoncenter.org/article/ukraines-decolonization-and-its-cultural-impact-time-war-conversation-george-f-kennan> (дата звернення: 14.09.2025).
53. Ye J., Jindal N., Pierri F., Luceri L. Online Networks of Support in Distressed Environments: Solidarity and Mobilization during the Russian Invasion of Ukraine. *Workshop Proceedings of the 17th International AAAI Conference on Web and Social Media (ICWSM)*. 2023. DOI: <https://doi.org/10.36190/2023.05>

REFERENCES

1. American Coalition for Ukraine. (2024). Ukraine Action Summit, Fall 2024. Washington, D.C. URL: <https://americancoalitionforukraine.org/ukraine-action-summit-fall-2024/>
2. Aydın, F. T. (2024). Diaspora's War and Peace: Crimean Tatar Anti-Colonial Struggle against Russia During the Russian-Ukrainian War. *Nordic Journal of Migration Research*, 15(1), Article 6. <https://doi.org/10.33134/njmr.769>
3. Bennett, W. L., & Segerberg, A. (2012). The Logic of Connective Action: Digital media and the personalization of contentious politics. *Information, Communication & Society*, 15(5), 739–768. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2012.670661>
4. Bergmanis-Korāts, G., Isupova, M., & Vecmanis, R. R. (2025). Virtual Manipulation Brief 2025: From War and Fear to Confusion and Uncertainty. Riga: NATO Strategic Communications Centre of Excellence.
5. Bjola, C., & Manor, I. (Eds.). (2024). *The Oxford Handbook of Digital Diplomacy*. Oxford: Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780192859198.001.0001>
6. Borgatti, S. P., Everett, M. G., & Johnson, J. C. (2018). *Analyzing Social Networks* (2nd ed.). London: SAGE.
7. Bring Kids Back UA. (2025). Zvit za serpen 2025 r.: povernuto 101 dytynu. [Report for August 2025: 101 children returned]. Facebook. URL: <https://www.facebook.com/share/p/15wUUmK6Wg/> [in Ukrainian].
8. Chadwick, A. (2017). *The Hybrid Media System: Politics and Power* (2nd ed.). New York: Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oso/9780190696726.001.0001>
9. Children of War. (2025). Statystyka shchodo ditei (24.02.2022–16.09.2025). [Statistics on children (24 Feb 2022–16 Sep 2025)]. URL: <https://childrenofwar.gov.ua> [in Ukrainian].
10. CT Insider. (2025). Connecticut signs 'sister state' agreement with besieged province in eastern Ukraine. URL: <https://www.ctinsider.com/politics/article/connecticut-ukraine-sister-state-agreement-20806928.php>
11. Cull, N. J. (2019). *Public Diplomacy: Foundations for Global Engagement in the Digital Age*. Cambridge; Medford (MA): Polity Press.
12. Demir, I. (2022). *Diaspora as translation and decolonisation*. Manchester: Manchester University Press. <https://doi.org/10.7765/9781526134691>
13. European Digital Media Observatory (EDMO). (2022–2025). *The Fact-Checked Disinformation Detected in the EU (War in Ukraine)*. URL: <https://edmo.eu/thematic-areas/war-in-ukraine/the-fact-checked-disinformation-detected-in-the-eu/>
14. EUvsDisinfo. (n.d.). Official website and case database of pro-Kremlin disinformation. URL: <https://euvsdisinfo.eu/>
15. Fihel, A., Homel, K., Jaroszewicz, M., Lesińska, M., & Bentz, A. (2025). Diaspora at war: mobilization of the Ukrainian diaspora in the first two years of the Russian full-scale invasion. *Journal of Refugee Studies*. <https://doi.org/10.1093/jrs/feaf006>
16. Foley, J., & Unkovski-Korica, V. (2025). Decentring the West? Civilizational solidarity and (de)colonization in theories of the Russia–Ukraine War. *Globalizations*, 22(4), 613–633. <https://doi.org/10.1080/14747731.2024.2399475>
17. Hybrid CoE; DFRLab (Kalenský, J., & Osadchuk, R.). (2024). How Ukraine fights Russian disinformation: Beehive vs mammoth. Helsinki–Washington: European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats; Atlantic Council DFRLab.
18. Jolicoeur, K. (2023). Saving Ukrainian Cultural Heritage Online and the Mission to Preserve Digital Cultural Heritage. *Museum & Society*, 21(2), 58–64. <https://doi.org/10.29311/mas.v21i2.4302>
19. Kalenský, J. (2022, January). The Kremlin's messaging on Ukraine: Authorities and “media” hand in hand (Hybrid CoE Working Paper 13). Helsinki: European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats. URL: <https://www.hybridcoe.fi/wp-content/uploads/2022/01/20220131-Hybrid-CoE-WP-13-Kremlins-messaging-on-Ukraine-WEB.pdf>
20. Kalenský, J. (2023, March 25). The information war against the Kremlin is far from over. *The Kyiv Independent*. URL: <https://kyivindependent.com/jakub-kalensky-the-information-war-against-the-kremlin-is-far-from-over/>
21. Kushnir, O. (2024). Decolonising Knowledge Production about Ukraine: A Security Aspect. *Polish Political Science Yearbook*, 53(3), 139–154. <https://doi.org/10.15804/ppsy202434>
22. Lange-Ionatamišvili, E. (2015). *Analysis of Russia's Information Campaign against Ukraine: Examining non-military aspects of the crisis in Ukraine from a Strategic Communications perspective*. Riga: NATO Strategic Communications Centre of Excellence. 40 p. URL: https://www.stratcomcoe.org/cuploads/pfiles/russian_information_campaign_public_12012016fin.pdf
23. Manor, I. (2018). *The Digitalization of Diplomacy: Toward Clarification of a Fractured Terminology* (Working Paper No. 2). Oxford Digital Diplomacy Research Group. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.31199.36004>
24. Manor, I. (2019). *The Digitalization of Public Diplomacy*. Cham: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-04405-3>
25. Maple Hope Foundation; Ukrainian World Congress. (2025, September 11). Maple Hope Foundation and the “Unite with Ukraine” initiative of the Ukrainian World Congress deliver 30 MOVES® SLC™ mobile life support systems to Ukraine's defense forces. URL: https://www.ukrainianworldcongress.org/maple-hope-foundation-and-the-unite-with-ukraine-initiative-of-the-ukrainian-world-congress-deliver-30-moves-slc-mobile-life-support-systems-to-ukraines-defen/?utm_source=chatgpt.com
26. Martin, M. (2025). Social media algorithm: 2025 guide for all major networks. *Hootsuite*. URL: <https://blog.hootsuite.com/social-media-algorithm/>
27. Martyniuk, N. (2024). Napriamy publichnoi dyplomatii Svitovoho Kongresu Ukraintsiv zadlia polipshennia imidzhu Ukrainy u sviti (1991–2024 roky) [Directions of public diplomacy of the Ukrainian World Congress to improve Ukraine's image in the world (1991–2024)]. *Ukraina dyplomatychna*, 25, 923–934. [in Ukrainian].
28. Melissen, J. (Ed.). (2005). *The New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/9780230554931>

29. Miskimmon, A., O’Loughlin, B., & Roselle, L. (2013). *Strategic Narratives: Communication Power and the New World Order*. London; New York: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315871264>
30. Muratova, E. (2024). Displacement and Belonging: Redefining «Homeland» and «Return» among Crimean Tatars. *Journal on Ethnopolitics and Minority Issues in Europe*, 23(3), 98–123. <https://doi.org/10.53779/ELMU1312>
31. Nova Ukraine. (2025, February 20). *Nova Ukraine’s Annual Impact Report – 2024*. URL: <https://novaukraine.org/nova-ukraines-annual-impact-report-2024/>
32. Ofcom. (2024). *News Consumption in the UK 2024*. London: Ofcom. URL: <https://www.ofcom.org.uk/siteassets/resources/documents/research-and-data/tv-radio-and-on-demand-research/tv-research/news/news-consumption-2024/news-consumption-in-the-uk-2024-report.pdf>
33. Ofcom. (2025). *Top trends from our latest look at the UK’s news habits*. London: Ofcom. URL: <https://www.ofcom.org.uk/media-use-and-attitudes/attitudes-to-news/top-trends-from-our-latest-look-at-the-uks-news-habits>
34. Pew Research Center. (2024). *More Americans – especially young adults – are regularly getting news on TikTok*. Washington, DC: Pew Research Center. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2024/09/17/more-americans-regularly-get-news-on-tiktok-especially-young-adults/>
35. Pink, S., Horst, H. A., Postill, J., Hjorth, L., Lewis, T., & Tacchi, J. (2016). *Digital Ethnography: Principles and Practice*. London: SAGE.
36. Poldi, F., Alaphilippe, A., Jonusaite, R., & Sessa, M. G. (2022). *Disinformation on Telegram: Research and Content Moderation Policies*. Brussels: EU DisinfoLab. URL: <https://www.disinfo.eu/publications/disinformation-on-telegram-research-and-content-moderation-policies/>
37. Razom for Ukraine. (2023). *Razom’s 2023 Mid-Year Impact Report (PDF)*. URL: <https://www.razomforukraine.org/about-us/annual-reports/razoms-2023-mid-year-report/>
38. Razom for Ukraine. (2023–2025). *2022 Annual Report (updated web version)*. URL: <https://www.razomforukraine.org/about-us/annual-reports/2022-annual-report/>
39. Reuters Institute for the Study of Journalism. (2024). *Digital News Report 2024*. Oxford: University of Oxford. URL: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/digital-news-report/2024>
40. Reuters Institute for the Study of Journalism. (2025). *Digital News Report 2025: Executive Summary*. Oxford: University of Oxford. URL: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/digital-news-report/2025/dnr-executive-summary>
41. Ruiz-Incertis, R., & Tuñón-Navarro, J. (2024). European Institutional Discourse Concerning the Russian Invasion of Ukraine on the Social Network X. *Journalism and Media*, 5(4), 1646–1683. <https://doi.org/10.3390/journalmedia5040102>
42. Sliwa, K., Kušen, E., & Strembeck, M. (2023). *An Analysis of Twitter Communities Related to the 2022 War in Ukraine. In Proceedings of the 8th International Conference on Complexity, Future Information Systems and Risk (COMPLEXIS 2023) (pp. 27–36)*. Setúbal: SciTePress. <https://doi.org/10.5220/0011980700003485>
43. SUCHO. (2022). *Phase 2 of the SUCHO Initiative: Curate, Donate, Educate (Press release)*. URL: <https://www.sucho.org/press-release-20220808-phase-2>
44. Uehling, G. (2025). *Decolonizing Ukraine: How the Indigenous People of Crimea Remade Themselves after Russian Occupation*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield.
45. Ukraine Aid International. (2025). *Sister States – Connecticut & Donetsk*. URL: <https://ukraineaidinternational.org/sister-states/>
46. United Help Ukraine. (2024). *10,000 First Aid Kits for Frontline Defenders*. URL: <https://unitedhelpukraine.org/reports/10000-first-aid-kits-for-frontline-defenders/>
47. Visser, F., Smirnova, J., & Martiny, C. (2023). *Cashing in on conflict: TikTok profits from pro-Kremlin disinformation ads. Digital Dispatches*. Institute for Strategic Dialogue (ISD). URL: https://www.isdglobal.org/digital_dispatches/cashing-in-on-conflict-tiktok-profits-from-pro-kremlin-disinformation-ads/
48. VoxCheck (VoxUkraine). (2023). *Propaganda Diary 2022–2023: Database of Russian Propaganda in European Media (announcement and brief)*. URL: <https://voxukraine.org/propaganda-diary-2022–2023-voxcheck-prezentuye-bazurosijskoyi-propagandy-v-yevropejskyh-zmi> [in Ukrainian].
49. VoxCheck (VoxUkraine); Center for Countering Disinformation (NSDC). (2024, February 9). *The Network of Russian Propaganda: What Connects Western “Experts” Promoting Narratives Beneficial to Russia*. URL: <https://voxukraine.org/en/the-network-of-russian-propaganda-what-connects-western-experts-promoting-narratives-beneficial-to-russia>
50. VoxUkraine / VoxCheck. (2025). *Disinformation about Ukraine in Europe 2024–2025 (29 p.)*. Kyiv. URL: <https://voxukraine.org/wp-content/uploads/2025/03/Disinformation-about-Ukraine-in-Europe-24–25.pdf>
51. WFSB. (2025). *Connecticut, Ukrainian province enter sister state agreement*. URL: <https://www.wfsb.com/2025/08/07/connecticut-ukrainian-province-enter-sister-state-agreement/>
52. Wilson Center / Kennan Institute. (2023). *Ukraine’s Decolonization and Its Cultural Impact in a Time of War*. URL: <https://www.wilsoncenter.org/article/ukraines-decolonization-and-its-cultural-impact-time-war-conversation-george-f-kennan>
53. Ye, J., Jindal, N., Pierri, F., & Luceri, L. (2023). *Online Networks of Support in Distressed Environments: Solidarity and Mobilization during the Russian Invasion of Ukraine. Workshop Proceedings of the 17th International AAAI Conference on Web and Social Media (ICWSM)*. <https://doi.org/10.36190/2023.05>

Дата першого надходження рукопису до видання: 23.09.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 29.10.2025

Дата публікації: 24.11.2025